

Sygn. akt I ACz 97/17

POSTANOWIENIE

Dnia 22 lutego 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący	SSA Ewa Tkocz
Sędziowie	SA Roman Sugier (spr.) SA Małgorzata Wolczańska

po rozpoznaniu w dniu 22 lutego 2017 r. w Katowicach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku A. B.

z udziałem M. G. i A. G. (1)

o zobowiązanie do udzielenia informacji

na skutek zażalenia uczestników postępowania na postanowienie Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 22 grudnia 2016 r., sygn. akt II Co 221/16

postanawia:

prostując omyłkę pisarską w oznaczeniu spółki jawnej, o jakiej mowa w punkcie 1) tiret drugie sentencji postanowienia, przez zastąpienie słowa (...) słowem (...);

- 1) zmienić punkt 1 zaskarżonego postanowienia w ten sposób, że wniosek oddalić;
- 2) zasądzić od wnioskodawcy na rzecz uczestników postępowania 390,- (trzysta dziewięćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania.

SSA Małgorzata Wolczańska SSA Ewa Tkocz SSA Roman Sugier

Sygn. akt I ACz 97/17

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 22 grudnia 2016 roku Sąd Okręgowy w Katowicach zobowiązał uczestników M. G. i A. G. (1) aby w terminie 7 dni od daty doręczenia postanowienia udzielili wnioskodawcy informacji w przedmiocie:

- ilości sztuk biletów (z wyszczególnieniem ich rodzaju i ceny) do parku rozrywki „(...)”, które zostały sprzedane od dnia 31 maja 2015 roku do dnia 16 marca 2016 roku oraz udostępnienia dokumentacji księgowej potwierdzającej tę ilość,

- podania czy i w jaki inny (oprócz odtwarzania przy kasach) sposób (jako wspólnicy spółki jawnej (...)A. G.) uczestnicy korzystali z utworu „(...) zaprasza Cię” od dnia 31 maja 2015 roku do dnia 16 marca 2016 roku;

zobowiązując równocześnie wnioskodawcę do zachowania w tajemnicy wiadomości stanowiących tajemnicę handlową przedsiębiorstwa uczestników.

Dalej idący wniosek Sąd Okręgowy oddalił.

W motywach postanowienia podano, że wnioskodawca wystąpił z roszczeniem informacyjnym opartym na przepisie art. 80 ust. 1 pkt 2 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych zamierzając dochodzić od uczestników na podstawie art. 79 ust. 1 wspomnianej ustawy roszczeń ze względu na bezprawne naruszenie przez nich praw autorskich wnioskodawcy przysługujących mu do utworu „(...) zaprasza Cię”. Wnioskodawca podał, że utwór ten został stworzony na przełomie marca i kwietnia 2015 roku z inicjatywy menadżera parku rozrywki „(...)” prowadzonego przez Spółkę(...)A. G..

Utwór został stworzony jako utwór reklamowy działalności parku. Uzgodniono, że w zamian za jego rozpowszechnianie wnioskodawca otrzyma wynagrodzenie w wysokości 1 – 2 złote od każdego sprzedanego biletu.

Ostatecznie nie doszło między stronami do porozumienia.

W internecie utwór funkcjonuje od 10 kwietnia 2015 roku a w dniu 31 maja 2015 roku w parku rozrywki, w trakcie koncertu, publicznie odtworzono utwór.

W 2016 roku wnioskodawca po uzyskaniu informacji, że utwór jest odtwarzany bez jego zgody przy kasach biletowych, wystąpił o pomoc w ochronie jego praw do organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi (...) i (...).

Organizacje te wsparły wnioskodawcę. Uczestnik M. G. na pismo dotyczące tej kwestii odpowiedział, iż sprawa jest przedmiotem wyjaśniania.

Dla wykazania zasadności roszczenia wnioskodawca przedłożył wydruki ze stron internetowych oraz nagranie zarejestrowane przy kasach.

Wnioskodawca żądał udzielenia informacji za okres od 31 maja 2015 roku do 16 marca 2016 roku podając, że w tym okresie doszło do bezprawnego naruszenia jego praw autorskich a uczestnicy byli wspólnikami spółki jawnej prowadzącej park rozrywki w którym wykorzystywano utwór, a co za tym idzie odpowiadają subsydiarnie ze spółką. W późniejszym okresie doszło do zmiany statusu prawnego podmiotu prowadzącego park rozrywki.

W ocenie Sądu Okręgowego wniosek w przeważającej części zasługiwał na uwzględnienie. Wnioskodawca naprowadzonymi dowodami uprawdopodobnił bowiem, że przysługują mu prawa autorskie do utworu oraz, że jego prawa do tego utworu zostały naruszone, co uwiarygadnia ewentualne roszczenie w oparciu o przepis art. 79 ust. 1 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych.

W ocenie Sądu pierwszej instancji żądanie udzielenia informacji dokonane przez wnioskodawcę znajduje oparcie w przepisie art. 80 ust. 1 pkt 2 wspomnianej ustawy. Bez tych informacji wnioskodawca nie był w stanie prawidłowo określić podstawy faktycznej powództwa oraz wielkości dochodzonego roszczenia.

Wniosek oddalono w części dotyczącej udzielenia informacji i dokumentów za okres od 17 marca 2016 r. do 31 maja 2016 r., gdyż z jego uzasadnienia wynika, że żądanie w istocie dotyczyło okresu od 31 maja 2015 roku do 6 marca 2016 roku. tj. do daty zmian podmiotowych spółki jawnej (...)A. G..

Postanowienie to w części uwzględniającej wniosek zostało zaskarżone przez uczestników postępowania.

Skarżący zarzucili:

1. Brak legitymacji biernej po ich stronie. Podnieśli, że nie naruszyli praw autorskich wnioskodawcy. W ich przekonaniu uzasadnienie wniosku wskazuje na ewentualną odpowiedzialność (...) A. G. sp. j., która prowadziła park rozrywki, w którym zdaniem wnioskodawcy doszło do naruszenia jego praw. Skarżący podkreślili, że Spółka ta 1 marca 2016 r. w trybie art. 551 i nast. Kodeksu spółek handlowych przekształciła się w spółkę pod firmą (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa.

2. Naruszenie art. 8 ust. 1 pkt 2; oraz art. 80 ust. 2 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych (dalej Pr.Aut) w związku z art. 8 Dyrektywy 2004/84 WE w związku z art. 3 tej Dyrektywy. Wnioskodawca nie uprawdopodobnił bowiem naruszenia jego praw przez uczestników, a przedstawienie żądanych informacji i dokumentów nie ma znaczenia dla ewentualnych roszczeń o jakich mowa w art. 79 ust. 1 Pr.Aut. W okolicznościach sprawy żądanie wnioskodawcy nie jest bowiem niezbędne dla osiągnięcia zamierzonego celu i nadmiernie ogranicza prawa uczestników, przez co narusza zasadę proporcjonalności i wyważenia interesów podmiotów zaangażowanych w proces wymiany informacji.

3. Naruszenie art. 80 ust. 1 pkt 2 Pr.Aut. w związku z art. 233 § 1 kpc i art. 243 kpc poprzez błędne przyjęcie, że wnioskodawca uprawdopodobnił roszczenie i posiada interes prawny w uzyskaniu żądanych informacji i dokumentów w sytuacji, gdy wykonanie utworu przez wnioskodawcę zostało z nim rozliczone przez byłego pracownika byłej spółki jawnej w formie barterowej a brak sprzeciwu co do dalszego odtwarzania utworu świadczy o udzieleniu w sposób dorozumiany licencji.

4. Naruszenie art. 730¹ § 3 kpc poprzez obciążenie uczestników ponad potrzebę w stosunku do ewentualnych roszczeń wnioskodawcy wynikającym z art. 79 ust. 1 Pr.Aut.

5. Nadużycie prawa podmiotowego w rozumieniu art. 5 kc poprzez wykorzystywanie uprawnienia wynikającego z art. 80 ust. 1 pkt 2 Pr.Aut. poprzez zgłoszenie żądania naruszającego zasady proporcjonalności, sprawiedliwości, słuszności i zapewnienia równowagi pomiędzy prawem wnioskodawcy a interesem uczestników.

Powołując się na powyższe uczestnicy postępowania wnosili o zmianę zaskarżonego postanowienia w punkcie 1 przez oddalenie wniosku w całości oraz o zasądzenie od wnioskodawcy na ich rzecz kosztów postępowania ewentualnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji, w zaskarżonej części, do ponownego rozpoznania i o zasądzenie kosztów za obie instancje.

Wnioskodawca w odpowiedzi na zażalenie wnosił o jego oddalenie i zasądzenie od uczestników postępowania na jego rzecz kosztów postępowania zażaleniowego podtrzymując żądanie wniosku oraz wyjaśniając, że legitymacja bierna uczestników postępowania wynika z tego, że jako osoby fizyczne byli oni współnikami spółki jawnej prowadzącej park rozrywki, w ramach działalności którego doszło do naruszenia praw autorskich.

W toku postępowania zażaleniowego uczestnicy postępowania poinformowali Sąd odwoławczy, że do spółki, w której uczestnicy występują obecnie jako komandytariusze, tj. (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (...) spółka komandytowa, zostały skierowane zajęcia komornicze wierzycieli wnioskodawcy dotyczące jego wierzytelności.

Sąd Apelacyjny w Katowicach zważył co następuje:

Zażalenie uczestników postępowania jest zasadne.

Sąd Okręgowy uwzględnił częściowo roszczenie informacyjne wnioskodawcy uznając, że zostało uprawdopodobnione autorstwo utworu rozpowszechnianego na terenie parku rozrywki, że naruszało to prawa autorskie wnioskodawcy oraz, że żądane informacje i dokumenty są niezbędne w celu określenia podstawy faktycznej i wysokości ewentualnych roszczeń o jakich mowa w przepisie art. 79 ust. 1 Pr.Aut.

Zasadnie skarżący podnoszą w zażaleniu, iż nie uprawdopodobniono, że zarówno roszczenie informacyjne jak i przyszłe roszczenia dotyczące naprawienia wyrządzonej szkody i wydania bezprawnie uzyskanych korzyści mogą być skutecznie skierowane do nich jako osób fizycznych.

Uzasadnienie wniosku w zakresie legitymacji biernej ogranicza się do stwierdzenia, że spółka jawna prowadząca park rozrywki (...) nie istnieje, gdyż została wykreślona z Krajowego Rejestru Sądowego a uczestnicy jako byli wspólnicy tej spółki odpowiadają subsydiarnie za jej zobowiązania.

Spółka jawna o jakiej mowa była odrębnym bytem prawnym od jej wspólników jako osób fizycznych. Tego rodzaju spółka osobowa, powołana w celu prowadzenia działalności gospodarczej pod własną firmą, mimo, że nie posiada osobowości prawnej, posiada zdolność prawną. Może we własnym imieniu nabywać prawa i zaciągać zobowiązania. Posiada też zdolność deliktową a więc możliwość zaciągania zobowiązań z tytułu czynów niedozwolonych. Spółka jawna posiada majątek odrębny od majątku jej wspólników. Subsydiarna odpowiedzialność majątkowa wspólników spółki jawnej może mieć miejsce jedynie wówczas gdy majątek spółki nie wystarcza na zaspokajanie jej zobowiązań.

Wnioskodawca nie powołuje się na zaistnienie tego rodzaju okoliczności.

Dla oceny zasadności wniosku nie ma znaczenia, iż spółka jawna utraciła byt prawny. Nie stało się tak bowiem na skutek jej likwidacji, lecz w wyniku przekształcenia jej w spółkę komandytową.

Zgodnie z zasadą kontynuacji wynikającą z art. 553 § 1 Kodeksu spółek handlowych spółce przekształconej przysługują wszystkie prawa i obowiązki spółki przekształcanej.

Oznacza to, że spółka komandytowa, której obecnie komandytariuszami są uczestnicy, przejęła obowiązki spółki jawnej w której parku rozrywki rozpowszechniany był utwór wnioskodawcy. Dotyczyło to zarówno zobowiązań deliktowych jak i zobowiązań z tytułu roszczeń informacyjnych jakie wnioskodawca mógł zgłosić do spółki jawnej jako naruszydiciela jego praw autorskich.

W odpowiedzi na zażalenie wnioskodawca dążąc do wykazania legitymacji biernej uczestników postępowania jako osób fizycznych wywodzi, że uczestnicy jako wspólnicy spółki jawnej pełnili funkcję jej organów a te piastowane są zawsze przez osoby fizyczne. Dalej podniesiono, że z mocy art. 33¹ § 1 kc odpowiedzialność uczestników znajduje oparcie w przepisie art. 416 kc stanowiącym o odpowiedzialności osoby prawnej za szkodę wynikającą z winy jej organu.

Przepis ten ustanawia jednak odwrotną zasadę. Za zawinione wyrządzenie szkody przez osoby piastujące funkcję jej organu odpowiada osoba prawna. W przypadku niniejszej sprawy sprowadza się to do stwierdzenia, że za szkodę wynikającą z działalności spółki jawnej, z winy jej wspólników, odpowiada spółka a nie wspólnicy.

Tego rodzaju regulacja prawna nie wyklucza możliwości pozwania osoby fizycznej piastującej funkcję organu osoby prawnej, w tym przypadku wspólnika spółki jawnej, na podstawie przepisu art. 415 kc.

Wymagane jest jednak uprawdopodobnienie winy takiej osoby za ewentualne działania lub zaniechania w wyniku których doszło do naruszenia praw autorskich wnioskodawcy. W materiale zawartym w aktach sprawy brak dowodów pozwalających uznać twierdzenia takie za uprawdopodobnione. W tym także co do tego jakoby uczestnicy, a nie spółka jawna, której byli wspólnikami, mieli w inny sposób niż odtwarzanie przy kasach korzystać z utworu wnioskodawcy.

Powyższe wywody mają znacznie także dla oceny czy żądana informacja i dokumenty są wnioskodawcy niezbędne dla sprecyzowania przyszłych roszczeń i ich wysokości w stosunku do uczestników postępowania.

Bezspornym jest, że park rozrywki na terenie, którego miało mieć miejsce odtwarzanie utworu autorstwa wnioskodawcy prowadzony był przez spółkę jawną. Abstrahując od twierdzeń wnioskodawcy, że obiecano mu wynagrodzenie za wykorzystanie jego utworu w wysokości 1 – 2 złote od sprzedanego biletu (z wniosku nie wynika

bowiem z kim wnioskodawca czynił tego rodzaju ustalenia), należy ponownie podkreślić, że majątek spółki jawnej prowadzącej określoną działalność gospodarczą jest majątkiem odrębnym od majątków jej wspólników.

Informacje dotyczące przychodów spółki ze sprzedaży biletów mogą mieć znacznie dla oceny w jaki sposób wpływało to na przychody spółki. Brak jednak podstaw do uznania, że środki finansowe uzyskane przez spółkę ze sprzedaży biletów są tożsame z korzyściami uzyskanymi z tego tytułu przez jej wspólników.

Ponadto żądanie dotyczące udzielenia określonych informacji i udostępnienia potwierdzających je dokumentów może być skutecznie skierowane w stosunku do podmiotu w dyspozycji którego te informacje i dokumenty pozostają. Z akt sprawy nie wynika aby uczestnicy postępowania jako osoby fizyczne posiadali informacje i dokumenty dotyczące sprzedaży biletów i przychodów spółki z tego tytułu. Należy domniemywać, że informacje tego rodzaju oraz dokumentacja pozostają w dyspozycji spółki komandytowej prowadzącej obecnie park rozrywki (...) Fakt, iż pozwani są obecnie komandytariuszami tej spółki nie może być utożsamiany z prawem do swobodnego dysponowania przez nich tymi dokumentami i generowaniem na ich podstawie żądanych informacji. Spółka (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (...) spółka komandytowa ma odrębną zdolność prawną i nie była uczestnikiem postępowania w ramach, którego zapadło zaskarżone postanowienie.

Mając powyższe na względzie Sąd Apelacyjny na mocy art. 386 § 1 kpc w związku z art. 397 § 2 kpc zmienił zaskarżone postanowienie i wniosek dotyczący udzielenia informacji i dokumentów przez uczestników postępowania oddalił.

O sprostowaniu omyłki pisarskiej w określeniu firmy pod jaką spółka jawna prowadziła park rozrywki orzeczono na mocy art. 350 § 1 kpc.

O kosztach orzeczono na mocy art. 98 kpc w związku z § 8 ust. 1 pkt 2 i § 10 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1800) w sprawie opłat za czynności adwokackie.

Na zasądzoną kwotę składa się 360 złotych z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa w postępowaniu zażaleniowym oraz 30 złotych z tytułu zwrotu kosztów sądowych.

SSA Małgorzata Wolczańska SSA Ewa Tkocz SSA Roman Sugier